

زمین لرزه یکشنبه شب
۴۰۷ کشته و ۶۷۰۰ مجروح
به جا گذاشت؛

داغ بر سینه ایران

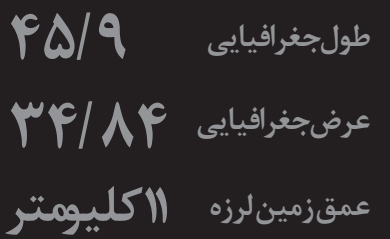
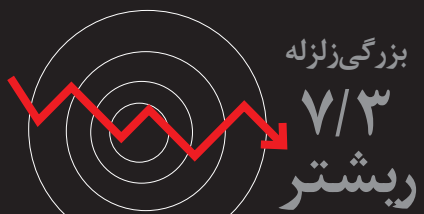
وقتی کسی پاسخگو نیست

زلزله خاطر ساکنان مهر رامترزلزل کرده است

حاشیه نگاری یک تراژدی

تلخ تر از زلزله

پژاره کرمانشان

تهیه و اجرا: سید مهدی رضوی/آسیل فردا

اقتصاد

پایان جنگ اوپک با نفت شیل

یک قدرت‌نمایی است. اوپک تصمیم دارد این فضا را فراهم کند تا تولید نفت آمریکا در آمریکا به پایان رسیده است و دیگر هیچ نشانه‌ای از تلاش یکی برای غلبه بر دیگری وجود ندارد. در این رقابت تولیدکنندگان شیل پیروز میدان شدند؛ زیرا توانستند خود را به‌عنوان یکی از فعالان در بازار نفت معرفی کنند و دیگر حتی اوپکی‌ها هم نمی‌توانند درباره حشدن آنان از بازار نفت صحبتی بکنند.

این مسئله را می‌توان در گزارش اخیر سازمان اوپک هم مشاهده کرد. طبق گزارشی که در هفته گذشته منتشر شده است تولید نفت شیل آمریکا با سرعتی بی‌سابقه در بیش از انتظار گذشته رشد خواهد کرد و تا سال ۲۰۲۱ میلادی تولیدکنندگان نفت شیل در آمریکا می‌توانند ۷۵ میلیون بشکه نفت تولید کنند. این حجم تولید ۵۶ درصد بیشتر از پیش‌بینی سال گذشته سازمان اوپک است.

این یعنی فضای بیشتری برای عرضه نفت شیل و فرصت بیشتری برای سودآوری اوپکی‌ها از قیمت بالای نفت. سایت اوپل پرایس در این زمینه نوشت: اوپک در جست‌وجوی ذخایر تازه نفت و گاز طبیعی است؛ ولی با کاهش تولید زمینه را برای تخلیه شدن ذخایر نفت شیل در آمریکا فراهم می‌کند. به گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا در هفته اول ماه نوامبر توان تولید نفت شیل در این کشور هم‌اکنون در روز رشد کرد. این کشور هم‌اکنون توان تولید ۹۶۲ میلیون بشکه نفت در روز را دارد. قیمت بالاتر از ۶۰ دلار برای تولیدکنندگان شیل انگیزه خوبی برای افزایش تولید ایجاد می‌کند و تلاش اوپک برای تداوم سیاست کاهش تولید تا انتهای سال ۲۰۱۸ میلادی به معنای تلاش این سازمان جهت حفظ قیمت بیش از ۶۰ دلار به‌ازای هر بشکه است.

اما پرسش این است که آیا کشورهای نفت‌خیز اوپک در این شرایط و سوسه نمی‌شوند؟ یا آنان برای کسب درآمد بیشتر و حل مشکل کسری بودجه خود اقدام به افزایش تولید نمی‌کنند؟ اوپکی‌ها در سال‌هایی که قیمت نفت پایین بود با کسری بودجه روبه‌رو شدند و حال که قیمت‌ها اندکی رشد کرده است برای کسب حداکثر سود روز شماری می‌کنند؛ به همین دلیل است که برخی از تحلیل‌گران نگران تخطی برخی از اعضای اوپک از سهمیه تولید خود بعد از تداوم کاهش تولید هستند. سیاستی که می‌تواند بازار را دوباره متشنج و زمینه را برای افت قیمت فراهم کند.

با وجود نوسان‌های اخیر بازار نفت، رقابت یک‌ساله اوپک و تولیدکنندگان نفت شیل در آمریکا به پایان رسیده است و دیگر هیچ نشانه‌ای از تلاش یکی برای غلبه بر دیگری وجود ندارد. در این رقابت تولیدکنندگان شیل پیروز میدان شدند؛ زیرا توانستند خود را به‌عنوان یکی از فعالان در بازار نفت معرفی کنند و دیگر حتی اوپکی‌ها هم نمی‌توانند درباره حشدن آنان از بازار نفت صحبتی بکنند.

این مسئله را می‌توان در گزارش اخیر سازمان اوپک هم مشاهده کرد. طبق گزارشی که در هفته گذشته منتشر شده است تولید نفت شیل آمریکا با سرعتی بی‌سابقه در بیش از انتظار گذشته رشد خواهد کرد و تا سال ۲۰۲۱ میلادی تولیدکنندگان نفت شیل در آمریکا می‌توانند ۷۵ میلیون بشکه نفت تولید کنند. این حجم تولید ۵۶ درصد بیشتر از پیش‌بینی سال گذشته سازمان اوپک است.

این یعنی فضای بیشتری برای عرضه نفت شیل و فرصت بیشتری برای سودآوری اوپکی‌ها از قیمت بالای نفت. سایت اوپل پرایس در این زمینه نوشت: اوپک در جست‌وجوی ذخایر تازه نفت و گاز طبیعی است؛ ولی با کاهش تولید زمینه را برای تخلیه شدن ذخایر نفت شیل در آمریکا فراهم می‌کند. به گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا در هفته اول ماه نوامبر توان تولید نفت شیل در این کشور هم‌اکنون در روز رشد کرد. این کشور هم‌اکنون توان تولید ۹۶۲ میلیون بشکه نفت در روز را دارد. قیمت بالاتر از ۶۰ دلار برای تولیدکنندگان شیل انگیزه خوبی برای افزایش تولید ایجاد می‌کند و تلاش اوپک برای تداوم سیاست کاهش تولید تا انتهای سال ۲۰۱۸ میلادی به معنای تلاش این سازمان جهت حفظ قیمت بیش از ۶۰ دلار به‌ازای هر بشکه است.

اما پرسش این است که آیا کشورهای نفت‌خیز اوپک در این شرایط و سوسه نمی‌شوند؟ یا آنان برای کسب درآمد بیشتر و حل مشکل کسری بودجه خود اقدام به افزایش تولید نمی‌کنند؟ اوپکی‌ها در سال‌هایی که قیمت نفت پایین بود با کسری بودجه روبه‌رو شدند و حال که قیمت‌ها اندکی رشد کرده است برای کسب حداکثر سود روز شماری می‌کنند؛ به همین دلیل است که برخی از تحلیل‌گران نگران تخطی برخی از اعضای اوپک از سهمیه تولید خود بعد از تداوم کاهش تولید هستند. سیاستی که می‌تواند بازار را دوباره متشنج و زمینه را برای افت قیمت فراهم کند.

سیاست

بهبهانه اولین مصاحبه «حریری» پس از استعفا

سعد نحس!

حریری در این گفت‌وگو که خبرنگاران سعودی آن را هدایت می‌کردند و پرسش‌های کاملاً هدف‌دار می‌پرسیدند، درباره دیدار با علی‌اکبر ولایتی هم حرف زد و تأکید کرد که تهدید او از سمت ولایتی صورت نگرفته است. حریری این حرف را در پاسخ به شایعاتی زد که رسانه‌های مغرض پس از دیدار او با مشاور رهبر کشورمان مطرح کردند؛ اینکه ولایتی به حریری گفته است یا از حزب‌الله علناً حمایت کن یا به سرنوشت پدرت دچار می‌شوی!

آن طور که برخی رسانه‌های لبنانی مدعی شده‌اند نخست‌وزیر مستعفی فردی بسیار احساساتی و علاقه‌مند و حساس به خانواده‌اش است و سعودی‌ها از این نقطه ضعف او استفاده کرده‌اند. «رویترز» پیش از این در گزارشی درباره استعفا سعد حریری، نوشته بود که عربستان سعودی به دلیل سازش حریری با حزب‌الله از او ناراضی بود و حریری در دیدار با ولایتی گفت که مشکلی با حزب‌الله ندارد؛ ولی نمی‌تواند علنی از آنان حمایت کند.

بی‌شک مصاحبه یکشنبه‌شب سعد الحریری با شبکه تلویزیونی المستقبل تحت‌فشار شدید مقامات سعودی و ارزش است. سخنان حریری همیچ‌کس را قانع نکرد. تحت‌فشار بودن حریری برای استعفایش به‌عنوان بخشی از استراتژی بزرگ‌تر سعودی‌ها برای افزایش فشار بر ایران به‌عنوان رقیب منطقه‌ای آنان، گمانه‌ای قوی است که در رابطه با این استعفا مطرح شده است. حریری اما در بیان مصاحبه خود را به‌طور رسمی به رئیس‌جمهور تقدیم کند، رئیس‌جمهوری که هنوز هم از اقدام سعد حریری در شوک به‌سر می‌برد و مشتاقانه منتظر بازگشت اوست و گفته استعفا را نمی‌پذیرد، مگر اینکه قانع شود. جالب اینکه یکی از نزدیکان «میشل عون» پس از پایان مصاحبه تلویزیونی حریری گفت: «غمی که امشب در چهره سعد الحریری دیدم، همان غمی بود که ۹ روز پیش وقتی من با او روبرو شدم، آن غم را شنیدم، در نگاهش دیدم.» نگاه حریری جوان‌ام‌در حین مصاحبه مدام به پشت دوربین بود. گویی که کسی او را رهبری و راهنمایی می‌کرد که چه بگوید و حریری چشمش از او برمی‌داشت. ملک‌سلیمان را همچون پدری مهربان دانست و تأکید کرد که برای ولیعهد هم احترام قائل است. سعودی بود!

سمیه یوسفیان گروه سیاست

سیاست

ابر محوری که پوتین ساخت

چهار هدف روسیه از معامله انرژی در ایران

چند هفته قبل از امضای توافقنامه جدید و جامع ارمنستان با غرب انجام می‌شود. دوگانه حرکت آذربایجان به‌سوی روسیه و رانده شدن ارمنستان به‌سمت غرب می‌تواند پیامدهای جدی برای روند صلح قره‌باغ کوهستانی داشته باشد. به این ترتیب مسکو بیشتر از سایر کشورهای منطقه به دنبال راه‌حل حقوق بین‌المللی است؛ در حالی که لابی ارمنستان با حمایت ایالات متحده ممکن است به سمت اشغال ایران بازگردد.

یکی دیگر از نتایج مهم این نشست سه‌جانبه این است که روسیه اعلام کرده قصد دارد خط لوله سه‌جانبه میان ایران، پاکستان و هند را نیز گسترش دهد. این خط لوله می‌تواند موقعیتی برای روسیه در جهت دسترسی به هند باشد و مشکلات تروریستی میان هند و پاکستان را به دلیل منافع مشترک فراملیتی کاهش دهد. اگر این استراتژی موفق باشد مسکو می‌تواند ثابت کند که تنها نیروی متعادل‌کننده قدرت در منطقه است و محوری آسیای میانه و جنوب آسیا باشد؛ چرا که نفوذ روسیه باعث تعدیل حرکت هند به‌سمت غرب می‌شود که در سال‌های اخیر بسیار متداول شده بود.

چهار هدف روسیه از معامله انرژی در ایران

۱. **آغاز جریان جنوب آسیا**
یکی دیگر از نتایج مهم این نشست سه‌جانبه این است که روسیه اعلام کرده قصد دارد خط لوله سه‌جانبه میان ایران، پاکستان و هند را نیز گسترش دهد. این خط لوله می‌تواند موقعیتی برای روسیه در جهت دسترسی به هند باشد و مشکلات تروریستی میان هند و پاکستان را به دلیل منافع مشترک فراملیتی کاهش دهد. اگر این استراتژی موفق باشد مسکو می‌تواند ثابت کند که تنها نیروی متعادل‌کننده قدرت در منطقه است و محوری آسیای میانه و جنوب آسیا باشد؛ چرا که نفوذ روسیه باعث تعدیل حرکت هند به‌سمت غرب می‌شود که در سال‌های اخیر بسیار متداول شده بود.

۲. **خنثی کردن ایران در رقابت اروپایی**
استراتژی مهم دولت اوپاما هماهنگ کردن ایران و دولت معتدل آن با غرب بود. به این ترتیب ایران و بازار

سر مقاله

مقایله ایران با تحولات عربستان

مریم عمادی آگارشناس ارشد علوم سیاسی و روابط بین‌الملل
maryamemadi98@yahoo.com

تحولات پرشتاب عربستان که در روزهای اخیر تمام رویدادهای منطقه خیر ساز خاورمیانه را تحت‌الشعاع قرار داده است، برای ایران اهمیت ویژه‌ای دارد. از آنجا که ریشه‌یابی این تحولات برای تعیین نوع تعامل با تقابل با آن و پیش‌بینی حوادث آینده ضروری است، بحث بر سر علت وقوع این تحولات بی‌سابقه توجه بسیاری را به خود جلب کرده است. اجملاً در تعیین منشأ این تحولات، عموماً دو تحلیل مطرح می‌شود: تحلیل نخست که بیشتر در محافل و رسانه‌های خارجی مطرح می‌شود و در داخل نیز طرفدارانی دارد، بر مبنای پدیده محمدبن سلمان استوار است و همه رویدادها را به جاه‌طلبی، ناپختگی و شتاب‌زدگی او مربوط می‌داند. حقیقت آن است که از نگاه ناظر بی‌طرف و آشنا به تاریخ منطقه و سابقه و ساختار حکومت عربستان، قرآن بسیاری از ناپختگی محمدبن سلمان می‌توان برشمرد؛ به‌عنوان مثال، می‌توان گفت او در کدستی از روند بطلی و درازمدت تغییرات اجتماعی ندارد، با الگوها و قواعد آن آشنا نیست، شناخت کافی از تاریخ ملت‌های مختلف در این زمینه ندارد و ساده‌لوحانه بنا دارد با صدور فرمان، این تغییرات را مستقل از بسترهای طبیعی، در لحظه ایجاد کند. او نمی‌داند چنین حرکت‌هایی شبکه عظیم روحانیون دیوم‌اندیش اما صاحب نفوذ در جامعه بسته عربستان را در برابر او به‌صاف می‌کند. این روحانیون در واقع حامیان این تحولات هستند و حکومت قبایله‌ای و حاکمان آن هستند که می‌توانند تبدیل به بزرگ‌ترین خطر علیه او شوند. درباره تهاجم به یمن می‌توان گفت محمد حتی به تجربه تاریخی عربستان هم توجهی نکرد...

۳. **افتتاح خط لوله انتقال گاز آذربایجان**
روسیه قصد دارد خط لوله انتقال گاز آذربایجان به ایران را گسترش دهد؛ چرا که این خط لوله نه تنها روابط دو جانبه روسیه-ایران را گسترش می‌دهد، بلکه روابط سه‌جانبه این کشورها را نیز بهتر کرده و به روند موفقیت‌آمیز روابط اخیر روسیه و آذربایجان در سال گذشته ادامه می‌دهد. مسکو، با کور را به‌عنوان متحدی می‌بیند که اتصال زمینی مدنظر چین و روسیه را مستحکم‌تر می‌کند. در حالی که متحد سنتی روسیه یعنی ارمنستان به‌سمت غرب کشیده می‌شود، ناگهان متحدی جدید و قوی‌تر سر برمی‌آورد. این امر را نباید تصادفی دانست. مرحله جدید روابط روسیه و آذربایجان به‌ویژه در بخش انرژی، تنها